

varkenshouderij

- » Lagere marktprijzen en hogere voerkosten verlaagden resultaten in 2010
- » Nieuwe welzijns- en milieueisen zetten concurrentiepositie onder druk
- » Branche aan de vooravond van verdere schaalvergroting

Branchebeschrijving

In de gespecialiseerde varkenshouderij kunnen drie typen bedrijven worden onderscheiden: de fokvarkensbedrijven, de vleesvarkensbedrijven en de gesloten bedrijven. De eerste groep houdt zich bezig

met de productie van biggen. De vleesvarkensbedrijven leggen zich toe op het afmesten van biggen tot slachtrijpe varkens. De gesloten bedrijven zijn een combinatie van deze twee vormen.

Trends en ontwikkelingen

In de branche vindt schaalvergroting plaats. Het aantal bedrijven met varkens daalt, vooral de bedrijven met varkenshouderij als bijtak. Van het in Nederland geproduceerde varkensvlees is het overgrote deel bestemd voor de export, hoofdzakelijk binnen Noordwest-Europa. In 2010 bedroeg de exportstijging 1%, waarbij er vooral meer naar Duitsland, Italië, België en Rusland werd uitgevoerd. De exporttoename naar Duitsland is opvallend, omdat dit land steeds meer zelfvoorzienend is geworden. Ook biggen en vleesvarkens worden geëxporteerd, vooral naar Duitsland. In 2010 nam de biggenexport met 6% toe, waarbij vooral de vraag vanuit Duitsland, Polen en België groeide. De uitvoer van vleesvarkens bleef gelijk in 2010. De prijzen van biggen en

vleesvarkens en die van voer worden bepaald door internationale vraag- en aanbodverhoudingen. Hierdoor zijn de resultaten volatiel en is het nastreven van een lage kostprijs essentieel. In 2010 kampte de varkenshouderij ten opzichte van 2009 met lagere biggen- en vleesvarkenprijzen en hogere voerprijzen. Hierdoor daalde het inkomen van de fokvarkensbedrijven en moest het eigen vermogen worden aangesproken. De vleesvarkensbedrijven konden de lagere vleesvarkenprijzen compenseren door lagere biggenprijzen (inkoop). Hun inkomen steeg daardoor, maar bevond zich op een onbevredigend niveau. Dit was ook het geval bij de gesloten bedrijven. Beide bedrijfstypen moesten in 2010 op hun eigen vermogen interen.

Onze visie

Het inkomen uit bedrijf van de varkenshouderij blijft op de korte termijn onder druk staan vanwege een verdere toename van de voerkosten en het feit dat Duitsland netto-exporteur van varkensvlees is geworden. Vanaf 2013 worden er nieuwe eisen gesteld op milieu- en welzijnsgebied. Dit vergt extra investeringen. Een deel van de bedrijven zal de benodigde investeringen niet kunnen of willen opbrengen en uit de branche stappen. Zij vragen dan een bestemmingswijziging aan, gaan meedoen met eventuele saneringsregelingen of verkopen hun bedrijf. Onder invloed hiervan is het aanbod van varkensbedrijven gegroeid, met druk op de waarde van de varkensrechten en -stallen tot gevolg. Vanwege de nieuwe milieu- en

welzijnseisen zal het aantal bedrijven met de varkenshouderij als neventak versneld afnemen. Ook intensiveert het schaalvergrotingsproces onder varkensbedrijven. De extra investeringen verhogen verder het kostenniveau, wat de concurrentiepositie schaadt. Daarom moeten ondernemers zich blijven focussen op efficiencyverhogingen. ABN AMRO is tevens van mening dat het creëren van toegevoegde waarde cruciaal is voor het behoud van de positie van de Nederlandse varkenshouder. Deze toegevoegde waarde moet vooral worden gezocht in productiewijzen die door de consument worden gedragen. Hierbij spelen het welzijn, de gezondheid en de milieu-impact van varkens een belangrijke rol.

Kerngegevens

Aantal bedrijven met varkens: **7.030**

Aantal varkens: **12,2 mln**

Aantal gespecialiseerde fokvarkensbedrijven: **1.290**

Aantal gespecialiseerde vleesvarkensbedrijven: **2.260**

Aantal gespecialiseerde gesloten -varkensbedrijven: **960**

Consumptie per hoofd: **42 kg**

Websites

www.pve.nl

www.agriholland.nl

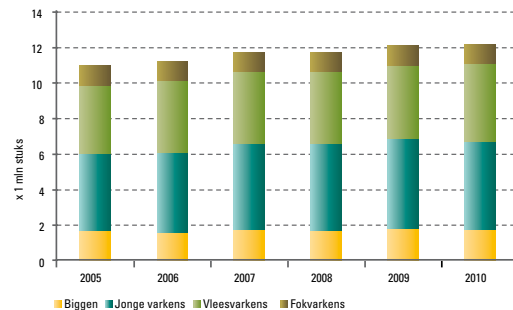
www.lei.wur.nl

www.minInv.nl

Varkensstapel

Bron: CBS

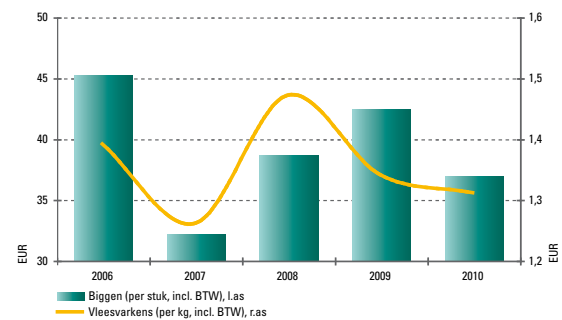
- ▶ Sinds 2006 neemt de varkensstapel voortdurend toe.
- ▶ Het aantal gespecialiseerde fokvarkensbedrijven daalde van 1.340 in 2009 naar 1.290 in 2010. Het aantal gespecialiseerde vleesvarkensbedrijven daalde van 2.380 naar 2.260.
- ▶ De schaalgrootte nam verder toe in 2010, waarbij het aantal fokzeugen per fokvarkensbedrijf van 434 naar 465 steeg en het aantal vleesvarkens per vleesvarkensbedrijf van 2.191 naar 2.333.

Marktprijzen

Bron: LEI

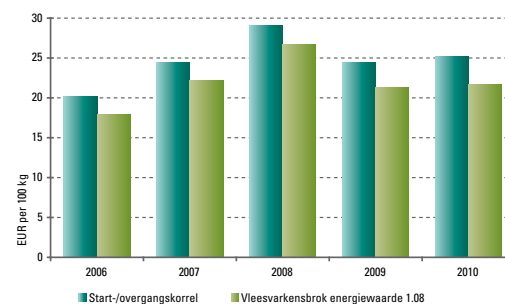
- ▶ De prijzen van biggen en vleesvarkens daalden in 2010. Voor de fokvarkensbedrijven was dit een ongunstige ontwikkeling. Niet alleen moesten zij meer betalen voor veevoer, maar ook hun afzetprijzen daalden.
- ▶ De vleesvarkensbedrijven konden de toename van voer- en mestkosten ruimschoots compenseren door een lagere inkoopprijs van biggen.

Voerprijzen

Bron: LEI

- ▶ Op jaarbasis namen de prijzen van voer weer toe in 2010.
- ▶ Voor 2011 is de verwachting dat de prijzen naar een nog hoger niveau worden getild.

Inkomen uit bedrijf, opbrengsten-kostenverhouding

Bron: LEI

- ▶ Wederom realiseerden de varkensbedrijven een onbevredigend resultaat in 2010. Lagere marktprijzen en hogere voer- en mestkosten lagen hieraan ten grondslag.
- ▶ Het inkomen van het vleesvarkensbedrijf steeg van EUR -23.000 in 2009 naar EUR 5.000 in 2010 en dat van het gesloten bedrijf van EUR -4.000 naar EUR 2.000. Bij het fokvarkensbedrijf daalde het inkomen van EUR 60.000 in 2009 naar EUR 3.000 in 2010.

